

Rekommendationer kring användning av digitala enheter¹

Landskapsregeringens mål är att stöda skolläring och lärare i deras pedagogiska arbete för att alla elever och studerande utvecklar en likvärdig digital kompetens.

Skolans huvudman ansvarar för att alla elever och studerande har möjlighet att utveckla en digital kompetens genom att tillhandahålla tillräcklig och likvärdig teknisk utrustning och genom att tillse att pedagoger har en digital kompetens. Det är också huvudmannens ansvar att utveckla användningen av digitala verktyg i undervisningen.

Då digitala enheter används för att fördjupa lärandet, lär sig eleven eller den studerande förutom att använda tekniken, även att dela med sig av sitt kunnande. Eleven eller den studerande är en del av ett sammanhang och ges möjlighet till en fortsatt utveckling. Likaså lär sig eleven eller den studerande om möjligheter, risker och faror som användningen av digitala verktyg medför. En ökad kunskap möjliggör klokare val i användningen av digitala enheter. Likaså underlättas arbetet i klassen och undervisningen görs mångsidigare och flexiblarare då digitala enheter används framom trögstartade datorer, t.ex. i informationsuppsökning och formulering av svar på uppföljningsfrågor.

I de styrdokument som framtagits av Ålands landskapsregering poängteras vikten av att elever och studerande ska få möjlighet till en digital kompetens inom ramen för sin utbildning - Grundskolans läroplan², Läroplansgrunder för gymnasieutbildningen³, IT-strategi för undervisningssektorn på Åland 2014 – 2017⁴, Riktlinjer för användning av sociala medier i undervisningen⁵ samt Utbildningspolitiskt program för landskapet Åland⁶

På internationell nivå finns också ramverk för digital kompetens. Unesco lanserade år 2011 ett ramverk *Media and Information Literacy Curriculum for Teachers*⁷ och EU har gett ut ett ramverk för utveckling och förståelse av digital kompetens i Europa⁸.

Med bakgrund i ovan nämnda åländska styrdokument och internationella ramverk ger Ålands landskapsregering följande rekommendationer:

- Skolan/rektorn uppmanas att stöda lärarna genom att anta gemensamma grundläggande regler för användning av digitala enheter i skolan och att aktivt arbeta för ett sunt användande av dessa.
- Samtliga lärare har det pedagogiska ansvaret för att alla elever och studerande uppnår en digital kompetens.

---

¹ Till mobila enheter kan bl.a. räknas, surfplattor, mobiltelefoner och smartklockor

² Landskapet Ålands läroplan för grundskolan

³ Läroplansgrunder för gymnasialutbildningen

⁴ IT-strategi för undervisningssektorn på Åland 2014 – 2017

⁵ Riktlinjer för användning av sociala medier i undervisningen, fastställd januari 2013

⁶ Utbildningspolitiskt program för landskapet Åland, godkänt 25.6.2015

⁷ Media and Information Literacy Curriculum for Teachers

<http://www.unesco.org/new/en/communication-and-information/resources/publications-and-communication-materials/publications/full-list/media-and-information-literacy-curriculum-for-teachers/>

⁸ <https://ec.europa.eu/jrc/digcomp>

- Läraren ansvarar för ordning under lektionerna. Läraren beslutar om i vilka sammanhang digitala enheter får användas i undervisningssituationen.
- Läraren ansvarar för att bedöma när eleverna eller de studerande är mogna att kunna använda sig av digitala verktyg.
- Läraren kan förbjuda användningen av digitala enheter ifall användningen är störande, riskerar att bryta mot personuppgiftslagen⁹ eller kan uppfattas som kränkande.
- Skolan/läraren kan förbjuda att enheterna används för att sända ljud och bild som direktuppspelning som inte är kopplat till undervisningen. För att digitala enheter inte ska uppfattas som störande, kan enheterna vara i icke-distraherande läge.
- Om digitala enheter används i undervisningen, bör läraren tillse att alla elever eller studerande har samma möjlighet att delta i aktiviteterna.
- Digitala enheter kan användas under raster på olika aktiverande sätt för att få eleverna/de studerande att röra på sig mera.

---

⁹ Landskapslag (2007:88) om behandling av personuppgifter inom landskaps och kommunalförvaltningen